

PM

DATUM: 2016-09-01

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR [Diarienummer]

Riksbankens undersökning av omsättningen på valuta- och räntemarknaden i Sverige

Omsättningen på valutamarknaden i Sverige har ökat under de senaste tre åren. Under samma period har omsättningen på ränterelaterade derivat varit i stort sett oförändrad. Det framgår av den undersökning av omsättningen på valuta- och derivatmarknaden i Sverige som Riksbanken genomförde i april i år på initiativ av Bank for International Settlements (BIS).

Riksbankens undersökning är en del av en större undersökning (Triennial Central Bank Survey) koordinerad av Bank for International Settlements (BIS). Studien som omfattar 52 länder har genomförts vart tredje år sedan 1989.¹ Den senaste ägde rum 2013. Undersökningen mäter omsättningen av valutakontrakt på avista- och derivatmarknaden samt omsättningen av ränterelaterade derivatkontrakt.

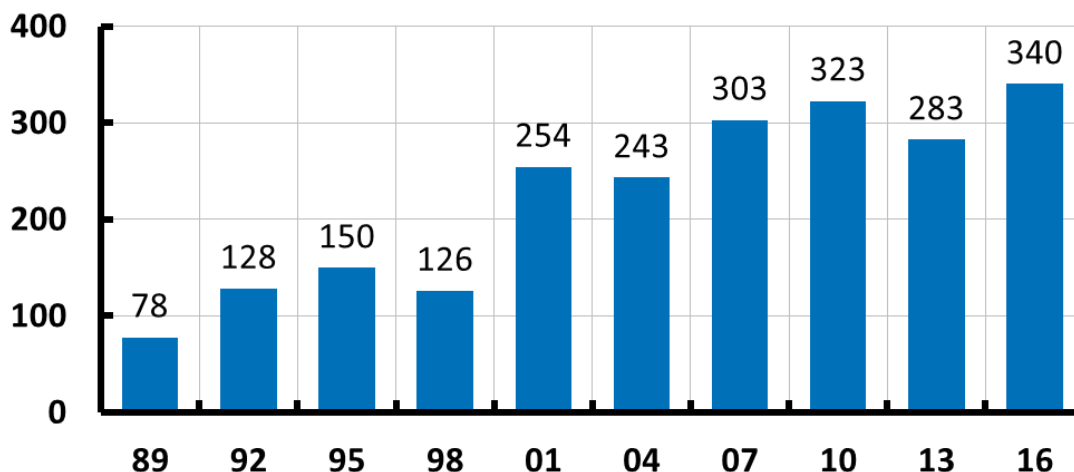
För svensk del baseras undersökningen på omsättningen hos de fyra största svenska aktörerna, det vill säga Swedbank, Nordea Bank, SEB och Svenska Handelsbanken. Undersökningen gäller dessa bankers totala valuta- och derivathandel i Sverige och inte endast handeln i svenska kronor. Den totala omsättningen i den svenska kronmarknaden redovisas i BIS preliminära rapport, se www.bis.org.

Omsättningen av valutarelaterade instrument

Valutamarknaden definieras som avistahandel och handel i outright terminer, FX-svappar, currency-svappar och valutoptioner (se BIS-rapporten för definitioner av finansiella instrument). Staplarna i diagram 1 visar omsättningen på valutamarknaden i Sverige uttryckt i svenska kronor.

¹För en preliminär sammanställning av samtliga länders undersökningar, se www.bis.org

Diagram 1. Omsättningen på valutamarknaden i Sverige (avista, outright terminer och FX-svappar, currency-svappar och optioner), miljarder kronor i genomsnitt per dag (april 2016)

Då BIS redovisar sina data i US dollar redovisas förändringen i omsättningen på valutamarknaden i tabell 1 både i svenska kronor och i US dollar. Den totala omsättningen på valutamarknaden i Sverige har, mätt i svenska kronor, ökat med ca 20 procent jämförd med undersökningen i april 2013. Mätt i US-dollar har omsättningen däremot minskat med ca 4 procent. Skillnaden mellan förändringstalen i SEK och i USD beror på att kronan har försvagats med ca 20 procent mot US dollarn mellan april 2013 och april 2016.

FX-svappar det i särklass mest omsatta instrumentet på valutamarknaden i Sverige. Omsättningen i FX-svappar har ökat med drygt 26 procent, mätt i svenska kronor, jämfört med undersökningen 2013. Vi kan se en liknande utveckling för valutaoptioner och currency-svappar.

Omsättningen av outright terminer har ökat ännu mera, knappt 68 procent, sedan den föregående undersökningen. Avista affärer, som är det andra mest omsatta instrumentet på valutamarknaden, har däremot minskat med ca 9 procent under samma period.

Tabell 1. Omsättningen på valutamarknaden i Sverige, per valutainstrument, dagligt genomsnitt (april 2016)

	Mdr SEK	Mdr USD	Förändring av omsättningen, mätt i SEK, jämfört med 2013	Förändring av omsättningen, mätt i USD, jämfört med 2013
Avista	53.7	6.6	-9.4%	-27.6%
FX-svappar	260.5	32.1	26.4%	1.0%
Outright terminer	17.3	2.1	67.7%	34.0%
Currency-svappar	1.5	0.2	24.0%	-0.9%
Valutaoptioner	7.4	0.9	27.3%	1.7%
Total	340.3	41.9	20.4%	-3.8%

Liksom i tidigare undersökningar är svenska kronor mot euro och US dollar mot euro de mest omsatta valutaparen på avista marknaden i Sverige men nu i omvänt ordning. Svenska kronor mot euro har den största andelen på 24,4 procent vilket är en ökning på ca 8

procentenheter. Däremot har andelen US dollar mot euron minskat med 4 procentenheter till ca 24 procent. På tredje plats hittar vi norska kronor mot euro med en andel på ca 12 procent.

På FX-svapp marknaden är svenska kronor mot US dollar fortsatt det mest omsatta valutaparet med sin andel på 37,5 procent vilket är en uppgång på 10 procent. Nummer två på denna marknad är euro mot US dollar som har ökat med ca 2 procent till knappt 28 procent. På tredje plats har vi svenska kronor mot euron med en andel på ca 9 procent vilket är en minskning med ca 3 procent. (se tabell 2).

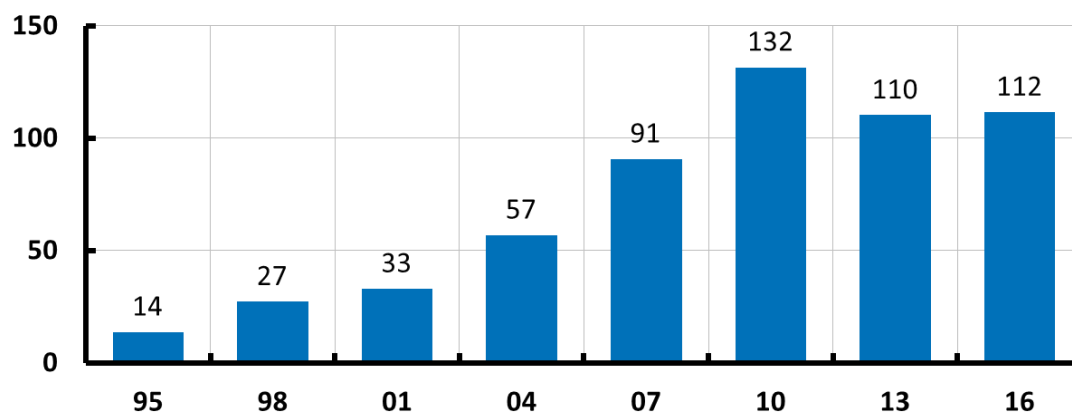
Tabell 2. De mest handlade valutaparen på den svenska valutamarknaden, dagligt genomsnitt (april 2016)

Avista	FX- svappar	
	Mdr SEK	Procentandel
SEK/EUR	13.1	24.4%
USD/EUR	13.0	24.1%
NOK/EUR	6.5	12.1%
SEK/USD	4.5	8.3%
USD/GBP	2.3	4.2%
GBP/EUR	2.0	3.7%
JPY/USD	1.9	3.5%
USD/AUD	1.0	1.9%
	82.3%	
		88.5%

Omsättningen av räntederivat

Handeln i räntederivat i Sverige har varit i stort sett oförändrad sedan förra undersökningen. I april 2016 uppgick den dagliga genomsnittliga omsättningen till ca 112 miljarder kronor (se diagram 2). Mätt i svenska kronor är omsättningen varit i stort sett oförändrad (se tabell 3). Däremot om man mäter omsättningen i US dollar har den minskat med 19 procent.

Diagram 2. Total räntederivatomsättning på den svenska marknaden, miljarder kronor i genomsnitt per dag (april 2016)

Undersökningen visar att FRA ökat sin andel av räntederivat med hela 18 procentenheter till ca 62 procent. Däremot har omsättningen av räntesvappar minskat med 8 procentenheter till 35 procent samtidigt har omsättningen i ränteoptioner minskat dramatiskt. Deras andel av omsättning av räntederivat har sjunkit från 13 till 2 procent sedan 2013 års studie.

Tabell 3. Omsättningen i räntederivat på den svenska marknaden, per instrument, dagligt genomsnitt (april 2016)

	Mdr SEK	Mdr USD	Procentuell andel	Förändring av omsättningen, mätt i SEK, jämfört med 2013	Förändring av omsättningen, mätt i USD, jämfört med 2013
FRA	69.6	8.6	62%	43.6%	14.7%
Räntesvappar	39.3	4.8	35%	-16.1%	-33.0%
Ränteoptioner	2.6	0.3	2%	-82.4%	-85.9%
Total	111.5	13.7	100%	1.2%	-19.1%

Merparten av räntederivatmarknaden i Sverige (FRA, räntesvappar och ränteoptioner), 57 procent, sker i instrument knutna till räntor i svenska kronor. Dock har den andelen minskat med en fjärdedel till fördel för räntederivat i euro och i US dollar som utgör 22 respektive 16 av räntederivatmarknaden i Sverige.

Tabell 4. Omsättningen i räntederivat (FRA, räntesvappar och ränteoptioner) på marknaden i Sverige fördelat per valuta, dagligt genomsnitt (april 2016)

Valuta	Miljarder SEK	Miljarder USD	Procent- andel
SEK	63.5	7.8	57%
EUR	24.8	3.1	22%
USD	17.6	2.2	16%
NOK	4.9	0.6	4%
Övriga	0.8	0.1	1%
Total	111.5	13.7	100%